

Pojetí nákladů v nákladovém účetnictví

Příklad 1

Účetní jednotka A hodlá koupit provozovnu za 500 000 Kč ze svých vlastních zdrojů, účetní jednotka B na úvěr s úrokovou sazbou 4 % p.a. splatnou za rok.

- Kolik zaplatí každá účetní jednotka?

Řešení:

Účetní jednotka A:	Účetní jednotka B:
Celková částka výdajů 500 000 Kč je explicitní. Přichází však o částku, kterou by mohla získat při jiném zhodnocení částky (např. Investice do fondů, akcií, termínovaných účtů apod.)	Celková částka výdajů činí 520 000 Kč.

Příklad 2

Autobazar se zabývá nákupem aut za účelem jejich následného prodeje.

- Zásoba nakoupených 150 aut má hodnotu 30 mil. Kč a je plně kryta vlastním kapitálem.
- Cizí zdroje nejsou používány.
- Autobazar vlastní pozemek o výměře 6 000 m², který zakoupil před 15 lety za 1 mil. Kč.
- Roční hospodářský výsledek před zdaněním činil 2,5 mil. Kč.
- Je tento hospodářský výsledek z ekonomického pohledu (z pohledu nákladového účetnictví) dostatečný?

Řešení:

HV dle FÚ	2 500 000 Kč
Kalkulační úroky ze státních dluhopisů 5 % z 30 mil. Kč	- 1 500 000 Kč
Kalkulační nájemné (tržní nájemné je 300 Kč / m ² / rok)	- 1 800 000 Kč
HV dle NÚ	- 800 000 Kč

Příklad 3

Společnost JENA, a.s., zabývající se výrobní a obchodní činností, nakoupila v závěru minulého roku zboží v pořizovací ceně 100 000 Kč. Uvedené zboží prodala za 120 000 Kč. V současné době nakupuje totéž zboží za 106 000 Kč. Kromě možnosti toto zboží prodat uvažuje společnost o tom, že jej lze využít také jako polotovar v nově vyráběném výrobku. Nový výrobek podle předběžných propočtů, které vycházejí ze současných cenových relací, může přinášet až desetiprocentní nákladovou rentabilitu.

- Vyjádřete náklady prodaného zboží v závislosti na jejich finančním, hodnotovém a ekonomickém pojetí a zjistěte obchodní marži (zisk) z prodeje zboží.

Řešení:

	Výnosy	Náklady	Zisk
Finanční pojetí nákladů	120 000 Kč	100 000 Kč	20 000 Kč
Hodnotové pojetí nákladů	120 000 Kč	106 000 Kč	14 000 Kč
Ekonomické pojetí nákladů	120 000 Kč	106 000 Kč + 10 % z 106 000 Kč = 106 000 Kč + 10 600 Kč = 116 600 Kč	3 400 Kč

10 % z 106 000 Kč = výnosy z nerealizované varianty (využití zboží jako polotovaru v nové výrobě.

Příklad 4

Pan Kříž se rozhodl, že bude podnikat coby řemeslník. Podle různých informací zjistil, že ročně může vydělat cca 500 tis. Kč, výrobní a další náklady budou 300 tis. Kč. Do zřízení firmy musí investovat 1 mil. Kč s úrokovou sazbou 6%. Podnikáním však přijde o dosavadní měsíční mzdu 9 000 Kč.

- Vypočítejte účetní a ekonomický zisk.

Účetní zisk		Ekonomický zisk	
Tržby	500 tis. Kč	Tržby	500 tis. Kč
Náklady	300 tis. Kč	Náklady	300 tis. Kč
Úroky z finančního kapitálu	60 tis. Kč (6 % z 1 mil. Kč)	Oportunitní náklady – finančního kapitálu	60 tis. Kč (6 % z 1 mil. Kč)
Účetní zisk	140 tis. Kč	Oportunitní náklady – ušlé mzdy	108 tis. Kč (9 000 * 12)
		Ekonomický zisk	32 tis. Kč